

רבי אליעזר פרק תשיעי נדרים

(א) לעיל כה: ושם אמת פומחין שבמות וימיס טובים וכן כדאי להיות ויכא כפירוש הר"ש דהכלל, (ב) במשנה שבמות פומחין אמת מקלפו הותר כולו וכן אמת לעיל כה: (ג) ונמש' לעיל כה: על הגיון דלא גרסינן כל זה במשנה והכל וכן כהר"ש ליתא וע' מיי"ט: (ד) ונמש' לעיל כה: על הגיון דלא גרסינן כל זה במשנה והכל וכן כהר"ש ליתא וע' מיי"ט: (ה) נכרתה נא. ע"ש [לעיל כה: (ו) לעיל כה: (ז) ונקטן [ע' שבוטת לת. קדושין מז. [מ.ו. (ח) ונ"ל כה: (ט) לעיל כה: (י) [לעיל כה: (יא) ונ"ל כה: (ב) פ"ה ה"ה]

מתני' אוקן הימים. ימים טובים ושבתות שבת ומת' ושאר ימות השנה אסור: **הותר הראשון הותר לכולן.** כדלוקימנא צ"פ ד' נדרים שמתלן כולן בראשון: **אמר שאיני נהנה לזה קרבן ולזה קרבן לריבין פסח לכל אחד ואחד.** צמון כדי לזכור: **גב' אמר רבא.** מתני' דמשוי חילוק בין היכא דאמר כולכם להיכא דאמר לזה קרבן ולזה קרבן: **ר"ש היא דאמר ע"ד שיאמר [שבוטת לכל אחד ואחד דתמן כשבוטת שבוטת] היו חמשה מוצעין אותו וכו' ר"ש אומר לעולם אינו חייב עד שיאמר לכל אחד ואחד שבוטת לא לך ונמלא ככולן לשקר אכל אמר שבוטת לא לך ולא לך אינו חייב אלא אחת להכי נמי מתני' היכא דאמר קונס שאיני נהנה לכולכם והותר צלחת הותר ככולן: וסיפוק לי דאין רע. אמאי קא מיהדר מנא דהיכא דלמרו לו והלא המיושן יפה למעיים דלא הוה נדר דמשמע דוקא יפה דאי לא הוה לא רע ולא יפה לא הותר וסיפוק ליה דלא הוה נדר דלמרו רע וה"ל נדר בטעות:**

ועוד יפה קטני. והכי נמי גבי אשה (א) זו לא מפני שהיא כעורה ונעשת (ב) אלא אח"כ כה שחורה ונעשת לבנה אלא קטני וכו' ונכנה מעיקרא: **מתני' וייפיה.** שקיטוה והלבישה ונרתיקה יפה: **גב' מעשה לפסוק.** דרישא קטני אס היא נאה מעיקרא (א) הוה נדר בטעות אכל אס נעשת נאה ע"י קיטוה כגון הך דר' שמעאל ה"ל נולד ואין פומחין צנוול והדר קא מפיק מעשה (הוא) אפי' היכא דנעשת נאה ע"י קיטוה פומחין לו: **חסורי מיחסרה והכי קטני.** רבי שמעאל אומר אפי' כעורה ונעשת נאה ע"י קיטוה אינו נדר ופומחין לו ומעשה נמי וכו':

מתני' פוסחין צימים טובים. שאומרים לו אילו היית יודע שאסור להטעור בשבת היית נודר אי אמר לכו מתימין אותו: **שכל נדר שהותר מכללו הותר כולו.** ילפינן לה בירושלמי מדכתיב ככל היולא מפיו יעשה ונמדד לן דמשמע דוקא בשכולו קיים: **כיצד אמר קונס שאיני נהנה לכולם הותר אחד מכן הותרו כולן.** למר במשנה ולמר במעמיד כדאי' צ"פ ד' נדרים (לעיל כה): **שאיני נהנה לזה ולזה.** אוקי לה תס כגון שמתלן זה צוה ומש"ה הותר הראשון והותרו כולן שכולן היו תלוין בראשון: **הותר האחרון הותר מותר וכו' אסורין.** שהראשונים אינם תלוין צו: **שאיני נהנה לזה קרבן ולזה קרבן לריבין פסח לכל אחד.** דכל חד וחד הוה נדר בצפי נפשיה: **גב' מאן פנא.** דמדקתני ליה קרבן ולזה קרבן צריכין פתח לכל אחד ואחד דלעולם לא הוה פרעתי אלא כי למדך קרבן אכל חד וחד הא לאו הכי לא שנה אמר לזה ולזה צו"ו או לזה לזה צלל וי"ו כללל הוה ומאן תנא אמר רבא ר"ש היא דאמר בפקק שבוטת הפקדון (שבוטת לו): **גבי הוה ה' מוצעים אותו ואמר לא לך לא לך דלעולם אינו חייב עד כל אחד ואחד עד שיאמר שבוטת על כל אחד ואחד הא לאו הכי צו"ו וצו"ו צין צלל וי"ו כללל הוה: ולענין הלכה קיימא לן כרבי שמעון דתס לן תנא הכל כוומיה וצפרק האיך מקדש (קדושין מ). נמי תס לן כוומיה צמתני' בהקדשי לי בתמרה זו המקדשי לי צו ואף על גב דצפרק הפקדון גבי שבוטת לא לך אינא סתמא דלא כוומיה *ומה לך חד סתמא ומה לי מרי סתמי אפי"ה כיון דסקלי וטרו אמוראי אליבא דר"ש בסוגיא דקדושין נקטינן כוומיה וכן פסקו ר"ח והרמב"ן ז"ל:**

מתני' קונס יין שאיני טועם (שבוטת לו): **גבי הוה ה' מוצעים אותו ואמר לא לך לא לך דלעולם אינו חייב עד כל אחד ואחד עד שיאמר שבוטת על כל אחד ואחד הא לאו הכי צו"ו וצו"ו צין צלל וי"ו כללל הוה: ולענין הלכה קיימא לן כרבי שמעון דתס לן תנא הכל כוומיה וצפרק האיך מקדש (קדושין מ). נמי תס לן כוומיה צמתני' בהקדשי לי בתמרה זו המקדשי לי צו ואף על גב דצפרק הפקדון גבי שבוטת לא לך אינא סתמא דלא כוומיה *ומה לך חד סתמא ומה לי מרי סתמי אפי"ה כיון דסקלי וטרו אמוראי אליבא דר"ש בסוגיא דקדושין נקטינן כוומיה וכן פסקו ר"ח והרמב"ן ז"ל:**

תורה אור השלם
1. בנות ישראל אל שאול בקיבה הפולשית שני עם ערבים הפעלה עדי וקב על לבושך: שמואל ב א כד

הגהות הב"ח

(א) במשנה צות ישראל אל שאול: (ב) ר"ש ד"ה ר' שמעון היא דאמר אינו חייב עד שיאמר: (ג) ד"ה ועוד יפה קטני והכי נמי גבי אשה ה"ל נולד ואין פומחין ד"ה מעשה וכו' מעיקרא דהוה וכו' והדר קא מיייתי מעשה דאפילו היכא כלי' ויתת מפיק ויתת הוא נמחק:

גליון הש"ס

בר"ן ד"ה לענין הלכה בו' ומה לי וכו' כדלוקימנא נקדושין דף ע"ג ע"ב:

פירוש הרא"ש

לומר שאין מקריעין שטר בתרובה. לומר לעולם מוסרין צ"ח וכו' וכו' ליה לעולם אמת חייב לפרוע לה בתרובה מכל נכסיו שיבאו לידך ואפי' אמת מוכר שטר ראשן למוטותך בשביל זה לא תפסור ממנומה וקמ"ל אפי' דלענין סדור ילפינן צלל חוב מיה מיה מעריכין והתם כתיב ואס מן הוא מעריכ דרש"י ההי"ו מעריכ שמתין לו כדי חיי לופטר מכל חובו צמה שרו משנת עמה ליתן נמו בעריכ דתנן (ערכין ז) נתן סלע והעשיר און נותן לו לאה מיתלח לא יפרע מעריכין אלא חייב לפרוע בשבחי' דלית: **מתני' פותחין בשבתות וימים טובים.** אס נדר להשתעט או שלא עשה צטר לזמן אחד ואומרים לו אילו שנת אל לךן שבמות וימיס טובים וכן כדאי להיות ויכא כפירוש הר"ש דהכלל, (ב) במשנה שבמות פומחין אמת מקלפו הותר כולו וכן אמת לעיל כה: (ג) ונמש' לעיל כה: על הגיון דלא גרסינן כל זה במשנה והכל וכן כהר"ש ליתא וע' מיי"ט: (ד) ונמש' לעיל כה: על הגיון דלא גרסינן כל זה במשנה והכל וכן כהר"ש ליתא וע' מיי"ט: (ה) נכרתה נא. ע"ש [לעיל כה: (ו) לעיל כה: (ז) ונקטן [ע' שבוטת לת. קדושין מז. [מ.ו. (ח) ונ"ל כה: (ט) לעיל כה: (י) [לעיל כה: (יא) ונ"ל כה: (ב) פ"ה ה"ה]

תורה אור השלם
1. בנות ישראל אל שאול בקיבה הפולשית שני עם ערבים הפעלה עדי וקב על לבושך: שמואל ב א כד

ועוד יפה קטני. והכי נמי גבי אשה (א) זו לא מפני שהיא כעורה ונעשת (ב) אלא אח"כ כה שחורה ונעשת לבנה אלא קטני וכו' ונכנה מעיקרא: **מתני' וייפיה.** שקיטוה והלבישה ונרתיקה יפה: **גב' מעשה לפסוק.** דרישא קטני אס היא נאה מעיקרא (א) הוה נדר בטעות אכל אס נעשת נאה ע"י קיטוה כגון הך דר' שמעאל ה"ל נולד ואין פומחין צנוול והדר קא מפיק מעשה (הוא) אפי' היכא דנעשת נאה ע"י קיטוה פומחין לו: **חסורי מיחסרה והכי קטני.** רבי שמעאל אומר אפי' כעורה ונעשת נאה ע"י קיטוה אינו נדר ופומחין לו ומעשה נמי וכו':

מתני' פוסחין צימים טובים. שאומרים לו אילו היית יודע שאסור להטעור בשבת היית נודר אי אמר לכו מתימין אותו: **שכל נדר שהותר מכללו הותר כולו.** ילפינן לה בירושלמי מדכתיב ככל היולא מפיו יעשה ונמדד לן דמשמע דוקא בשכולו קיים: **כיצד אמר קונס שאיני נהנה לכולם הותר אחד מכן הותרו כולן.** למר במשנה ולמר במעמיד כדאי' צ"פ ד' נדרים (לעיל כה): **שאיני נהנה לזה ולזה.** אוקי לה תס כגון שמתלן זה צוה ומש"ה הותר הראשון והותרו כולן שכולן היו תלוין בראשון: **הותר האחרון הותר מותר וכו' אסורין.** שהראשונים אינם תלוין צו: **שאיני נהנה לזה קרבן ולזה קרבן לריבין פסח לכל אחד.** דכל חד וחד הוה נדר בצפי נפשיה: **גב' מאן פנא.** דמדקתני ליה קרבן ולזה קרבן צריכין פתח לכל אחד ואחד דלעולם לא הוה פרעתי אלא כי למדך קרבן אכל חד וחד הא לאו הכי לא שנה אמר לזה ולזה צו"ו או לזה לזה צלל וי"ו כללל הוה ומאן תנא אמר רבא ר"ש היא דאמר בפקק שבוטת הפקדון (שבוטת לו): **גבי הוה ה' מוצעים אותו ואמר לא לך לא לך דלעולם אינו חייב עד כל אחד ואחד עד שיאמר שבוטת על כל אחד ואחד הא לאו הכי צו"ו וצו"ו צין צלל וי"ו כללל הוה: ולענין הלכה קיימא לן כרבי שמעון דתס לן תנא הכל כוומיה וצפרק האיך מקדש (קדושין מ). נמי תס לן כוומיה צמתני' בהקדשי לי בתמרה זו המקדשי לי צו ואף על גב דצפרק הפקדון גבי שבוטת לא לך אינא סתמא דלא כוומיה *ומה לך חד סתמא ומה לי מרי סתמי אפי"ה כיון דסקלי וטרו אמוראי אליבא דר"ש בסוגיא דקדושין נקטינן כוומיה וכן פסקו ר"ח והרמב"ן ז"ל:**

מתני' קונס יין שאיני טועם (שבוטת לו): **גבי הוה ה' מוצעים אותו ואמר לא לך לא לך דלעולם אינו חייב עד כל אחד ואחד עד שיאמר שבוטת על כל אחד ואחד הא לאו הכי צו"ו וצו"ו צין צלל וי"ו כללל הוה: ולענין הלכה קיימא לן כרבי שמעון דתס לן תנא הכל כוומיה וצפרק האיך מקדש (קדושין מ). נמי תס לן כוומיה צמתני' בהקדשי לי בתמרה זו המקדשי לי צו ואף על גב דצפרק הפקדון גבי שבוטת לא לך אינא סתמא דלא כוומיה *ומה לך חד סתמא ומה לי מרי סתמי אפי"ה כיון דסקלי וטרו אמוראי אליבא דר"ש בסוגיא דקדושין נקטינן כוומיה וכן פסקו ר"ח והרמב"ן ז"ל:**

תוספות

לומר שאין מקריעין שטר בתרובה. לומר לעולם מוסרין צ"ח וכו' וכו' ליה לעולם אמת חייב לפרוע לה בתרובה מכל נכסיו שיבאו לידך ואפי' אמת מוכר שטר ראשן למוטותך בשביל זה לא תפסור ממנומה וקמ"ל אפי' דלענין סדור ילפינן צלל חוב מיה מיה מעריכין והתם כתיב ואס מן הוא מעריכ דרש"י ההי"ו מעריכ שמתין לו כדי חיי לופטר מכל חובו צמה שרו משנת עמה ליתן נמו בעריכ דתנן (ערכין ז) נתן סלע והעשיר און נותן לו לאה מיתלח לא יפרע מעריכין אלא חייב לפרוע בשבחי' דלית: **מתני' פותחין בשבתות וימים טובים.** אס נדר להשתעט או שלא עשה צטר לזמן אחד ואומרים לו אילו שנת אל לךן שבמות וימיס טובים וכן כדאי להיות ויכא כפירוש הר"ש דהכלל, (ב) במשנה שבמות פומחין אמת מקלפו הותר כולו וכן אמת לעיל כה: (ג) ונמש' לעיל כה: על הגיון דלא גרסינן כל זה במשנה והכל וכן כהר"ש ליתא וע' מיי"ט: (ד) ונמש' לעיל כה: על הגיון דלא גרסינן כל זה במשנה והכל וכן כהר"ש ליתא וע' מיי"ט: (ה) נכרתה נא. ע"ש [לעיל כה: (ו) לעיל כה: (ז) ונקטן [ע' שבוטת לת. קדושין מז. [מ.ו. (ח) ונ"ל כה: (ט) לעיל כה: (י) [לעיל כה: (יא) ונ"ל כה: (ב) פ"ה ה"ה]

תוספות

לומר שאין מקריעין שטר בתרובה. לומר לעולם מוסרין צ"ח וכו' וכו' ליה לעולם אמת חייב לפרוע לה בתרובה מכל נכסיו שיבאו לידך ואפי' אמת מוכר שטר ראשן למוטותך בשביל זה לא תפסור ממנומה וקמ"ל אפי' דלענין סדור ילפינן צלל חוב מיה מיה מעריכין והתם כתיב ואס מן הוא מעריכ דרש"י ההי"ו מעריכ שמתין לו כדי חיי לופטר מכל חובו צמה שרו משנת עמה ליתן נמו בעריכ דתנן (ערכין ז) נתן סלע והעשיר און נותן לו לאה מיתלח לא יפרע מעריכין אלא חייב לפרוע בשבחי' דלית: **מתני' פותחין בשבתות וימים טובים.** אס נדר להשתעט או שלא עשה צטר לזמן אחד ואומרים לו אילו שנת אל לךן שבמות וימיס טובים וכן כדאי להיות ויכא כפירוש הר"ש דהכלל, (ב) במשנה שבמות פומחין אמת מקלפו הותר כולו וכן אמת לעיל כה: (ג) ונמש' לעיל כה: על הגיון דלא גרסינן כל זה במשנה והכל וכן כהר"ש ליתא וע' מיי"ט: (ד) ונמש' לעיל כה: על הגיון דלא גרסינן כל זה במשנה והכל וכן כהר"ש ליתא וע' מיי"ט: (ה) נכרתה נא. ע"ש [לעיל כה: (ו) לעיל כה: (ז) ונקטן [ע' שבוטת לת. קדושין מז. [מ.ו. (ח) ונ"ל כה: (ט) לעיל כה: (י) [לעיל כה: (יא) ונ"ל כה: (ב) פ"ה ה"ה]

תוספות

לומר שאין מקריעין שטר בתרובה. לומר לעולם מוסרין צ"ח וכו' וכו' ליה לעולם אמת חייב לפרוע לה בתרובה מכל נכסיו שיבאו לידך ואפי' אמת מוכר שטר ראשן למוטותך בשביל זה לא תפסור ממנומה וקמ"ל אפי' דלענין סדור ילפינן צלל חוב מיה מיה מעריכין והתם כתיב ואס מן הוא מעריכ דרש"י ההי"ו מעריכ שמתין לו כדי חיי לופטר מכל חובו צמה שרו משנת עמה ליתן נמו בעריכ דתנן (ערכין ז) נתן סלע והעשיר און נותן לו לאה מיתלח לא יפרע מעריכין אלא חייב לפרוע בשבחי' דלית: **מתני' פותחין בשבתות וימים טובים.** אס נדר להשתעט או שלא עשה צטר לזמן אחד ואומרים לו אילו שנת אל לךן שבמות וימיס טובים וכן כדאי להיות ויכא כפירוש הר"ש דהכלל, (ב) במשנה שבמות פומחין אמת מקלפו הותר כולו וכן אמת לעיל כה: (ג) ונמש' לעיל כה: על הגיון דלא גרסינן כל זה במשנה והכל וכן כהר"ש ליתא וע' מיי"ט: (ד) ונמש' לעיל כה: על הגיון דלא גרסינן כל זה במשנה והכל וכן כהר"ש ליתא וע' מיי"ט: (ה) נכרתה נא. ע"ש [לעיל כה: (ו) לעיל כה: (ז) ונקטן [ע' שבוטת לת. קדושין מז. [מ.ו. (ח) ונ"ל כה: (ט) לעיל כה: (י) [לעיל כה: (יא) ונ"ל כה: (ב) פ"ה ה"ה]

תוספות

לומר שאין מקריעין שטר בתרובה. לומר לעולם מוסרין צ"ח וכו' וכו' ליה לעולם אמת חייב לפרוע לה בתרובה מכל נכסיו שיבאו לידך ואפי' אמת מוכר שטר ראשן למוטותך בשביל זה לא תפסור ממנומה וקמ"ל אפי' דלענין סדור ילפינן צלל חוב מיה מיה מעריכין והתם כתיב ואס מן הוא מעריכ דרש"י ההי"ו מעריכ שמתין לו כדי חיי לופטר מכל חובו צמה שרו משנת עמה ליתן נמו בעריכ דתנן (ערכין ז) נתן סלע והעשיר און נותן לו לאה מיתלח לא יפרע מעריכין אלא חייב לפרוע בשבחי' דלית: **מתני' פותחין בשבתות וימים טובים.** אס נדר להשתעט או שלא עשה צטר לזמן אחד ואומרים לו אילו שנת אל לךן שבמות וימיס טובים וכן כדאי להיות ויכא כפירוש הר"ש דהכלל, (ב) במשנה שבמות פומחין אמת מקלפו הותר כולו וכן אמת לעיל כה: (ג) ונמש' לעיל כה: על הגיון דלא גרסינן כל זה במשנה והכל וכן כהר"ש ליתא וע' מיי"ט: (ד) ונמש' לעיל כה: על הגיון דלא גרסינן כל זה במשנה והכל וכן כהר"ש ליתא וע' מיי"ט: (ה) נכרתה נא. ע"ש [לעיל כה: (ו) לעיל כה: (ז) ונקטן [ע' שבוטת לת. קדושין מז. [מ.ו. (ח) ונ"ל כה: (ט) לעיל כה: (י) [לעיל כה: (יא) ונ"ל כה: (ב) פ"ה ה"ה]

תוספות

לומר שאין מקריעין שטר בתרובה. לומר לעולם מוסרין צ"ח וכו' וכו' ליה לעולם אמת חייב לפרוע לה בתרובה מכל נכסיו שיבאו לידך ואפי' אמת מוכר שטר ראשן למוטותך בשביל זה לא תפסור ממנומה וקמ"ל אפי' דלענין סדור ילפינן צלל חוב מיה מיה מעריכין והתם כתיב ואס מן הוא מעריכ דרש"י ההי"ו מעריכ שמתין לו כדי חיי לופטר מכל חובו צמה שרו משנת עמה ליתן נמו בעריכ דתנן (ערכין ז) נתן סלע והעשיר און נותן לו לאה מיתלח לא יפרע מעריכין אלא חייב לפרוע בשבחי' דלית: **מתני' פותחין בשבתות וימים טובים.** אס נדר להשתעט או שלא עשה צטר לזמן אחד ואומרים לו אילו שנת אל לךן שבמות וימיס טובים וכן כדאי להיות ויכא כפירוש הר"ש דהכלל, (ב) במשנה שבמות פומחין אמת מקלפו הותר כולו וכן אמת לעיל כה: (ג) ונמש' לעיל כה: על הגיון דלא גרסינן כל זה במשנה והכל וכן כהר"ש ליתא וע' מיי"ט: (ד) ונמש' לעיל כה: על הגיון דלא גרסינן כל זה במשנה והכל וכן כהר"ש ליתא וע' מיי"ט: (ה) נכרתה נא. ע"ש [לעיל כה: (ו) לעיל כה: (ז) ונקטן [ע' שבוטת לת. קדושין מז. [מ.ו. (ח) ונ"ל כה: (ט) לעיל כה: (י) [לעיל כה: (יא) ונ"ל כה: (ב) פ"ה ה"ה]